

Asia: VN/9952/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot muutosehdotuksista

-

Huomiot tiedoksiantoa koskevista ehdotuksista (18-19 b §:t)

-

Huomiot sähköisen asiakirjan saapumista määräajassa koskevasta ehdotuksesta (11 §)

-

Muut huomiot

-

Huomiot soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta esitutkinnan ja poliisitutkinnan osalta

-

Huomiot oikeudenkäymiskaaren (erit. OK 11:3) ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain prosessiosoite- ja tiedoksiantosäätelyä koskevista ehdotuksista

-

Muut huomiot koskien oikeudenkäymiskaarta ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia

-

Huomiot oikeudenkäyntimaksun porrastusta koskevasta ehdotuksesta hallinto- ja erityistuomioistuinten osalta

-

Esityksessä on arvioitu ehdotettavien muutosten perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia, yritysvaikutuksia ja viranomaisvaikutuksia. Onko esityksessä otettu huomioon tältä osin keskeisimmät vaikutukset? Arvioitko muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

-

Muut huomiot

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnoksesta, joka koskee sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa. Pidämme esitystä kannatettavana ja näemme sen tärkeänä askeleena kohti sujuvampaa, tehokkaampaa ja ympäristöystävällisempää hallintoa.

Katsomme myös, että kansalaisille tarjottava mahdollisuus valita Suomi.fi-viestien lisäksi yksityinen digipostipalvelu on olennainen tekijä digiviestinnän saavutettavuuden ja kansalaisten yhdenvertaisen palvelukokemuksen vahvistamisessa. Lainsäädännöllä on luotava selkeät edellytykset avoimelle kilpailulle, jotta viranomaisten sähköisten tiedoksiantojen välittäminen ja yksityisten digipostipalvelujen hyödyntäminen voivat laajentua.

Peräänkuulutamme, että digitaalisten palvelujen ensisijaisuuden periaate tulisi ulottaa laajemmalle kuin pelkästään koskemaan viranomaisten sähköisiä tiedoksiantoja. Julkisten palvelujen kehittämisessä on pyrittävä hyödyntämään automaatiota ja ennakoivaa palvelumallia niin, että asiointitarve poistuu tai vähenee merkittävästi. Esimerkiksi kun passi on menossa vanhaksi, poliisi voi automaattisesti laittaa uusimisen vireille niin, että vältetään lomakausia edeltävät passiruuhkat. Välttämättömästä asioinnista tulee tehdä oletusarvoisesti digitaalista, kuten Tanskassa on tehty. Yrityksille ja yhdistyksille tulee myös luoda digitaalinen identiteetti, jotta palvelut voidaan tuottaa digitaalisina myös organisaatioille.

Haluamme tuoda käsillä olevasta esityksestä esiin erityisesti seuraavat seikat:

1. Digitalisaation vauhdittaminen

Sähköinen tiedoksianto vähentää byrokratiaa, nopeuttaa asioiden käsittelyä ja luo innovatiivisia mahdollisuuksia. On olennaista varmistaa, että digipostipalvelujen valikoima on riittävän laaja ja avoin uusille toimijoille, jolloin syntyy kilpailua ja innovaatioita.

2. Kustannus- ja ympäristösäästöt

Perinteisen postituksen väheneminen tuottaa merkittäviä säästöjä julkishallinnolle. Vähentynyt paperinkulutus edistää ympäristövastuuta ja tukee Suomen hiilineutraaliustavoitteita.

3. Innovaatiot ja uudet liiketoimintamahdollisuudet

Yksityisten digipostitoimijoiden mukaan ottaminen voi edistää uutta palvelukehitystä ja laajentaa suomalaisten yritysten mahdollisuuksia tarjota korkealaatuisia sekä kansainvälisesti kilpailukykyisiä ratkaisuja.

4. Yhdenvertaisuus ja tietoturva

Esityksessä on kiinnitettävä huomiota siihen, että tarvittavat tietoturva- ja tietosuojavaatimukset asetetaan selkeästi, mutta niin, etteivät ne muodosta kohtuuttomia esteitä pienemmillekään toimijoille. Samalla on varmistettava, että kaikki käyttäjät – myös ne, joilla on rajalliset digitaidot – saavat palvelut käyttöönsä.

5. Sujuva siirtymä

Kattavan viranomaisviestinnän siirtyminen ensisijaisesti sähköiseksi vaatii toimivaa käyttäjätukea ja neuvontaa. On olennaista, että siirtymäjärjestelyt ja käyttöönottoaiheen tuet suunnitellaan yhdessä sidosryhmien kanssa.

Yhteenvedona Teknologiateollisuus ry katsoo, että esitys edistää yhteiskunnan digitalisaatiota tehostaa julkishallinnon palveluja ja lisää luottamusta digipalveluihin. Korostamme tarvetta säätää selkeät puitteet, joissa sekä Suomi.fi-viestit että yksityiset digipostipalvelut voivat kehittyä ja tarjota laadukasta palvelua koko yhteiskunnalle.

Mikkilä Joonas
Teknologiateollisuus ry